

Tozo zinazokwamisha ukuaji wa mazao ya mifugo, uvuvi kuondolewa

Simiyu
Na MWANDISHI WETU

SERIKALI imesema inatafuta namna ya kuwa na kituo kimoja cha kulipia tozo zote za mazao ya mifugo na uvuvi, pamoja na kuondoa tozo ambazo zinakwamisha sekta hizo zisikue.

Akizungumza juzi na baadhi ya wavuvi katika Kata ya Nyamikoma, iliyopo Wilaya ya Busega, mkoani Simiyu, wakati wa ziara yake ya siku moja mkoani humo, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki, alisema wizara itaangalia tozo ambazo zitakuwa rafiki kwa wawekezaji, wafanyabiashara pamoja na wafugaji na wavuvi wa hali ya chini, ili kuhakikisha sekta za mifugo na uvuvi zinachangia kwa sehemu kubwa pato la taifa.

"Tutaenda kuangalia ni tozo zipi na baadhi tayari mmeshazitaja, zikiwemo za kusafirisha mazao ya mifugo na uvuvi nje ya nchi, halafu tunatafuta namna ya kuwa

na kituo kimoja cha kulipia hizi tozo zote," alisema Ndaki.

Waziri Ndaki ambaye amefuatana na Naibu Waziri wa wizara hiyo, Pauline Gekul, ameongeza kuwa uwepo wa tozo ambazo zitakuwa rafiki katika kukuza sekta za mifugo na uvuvi kutasababisha watu wengi kuwekeza katika sekta hizo na kuongeza pato la taifa kwa kuwa shughuli za kuchumi zitaongezeka.

Kwa upande wake, Gekul ameendelea kusisitiza kuwa watu wanaendelea kujihusisha na uvuvi haramu kuacha mara moja vitendo hivyo kwa kuwa wizara haitafumbia macho watu ambao hawataki kuacha kuharibu mazao ya uvuvi kupitia vitendo hivyo.

Amesema ni wakati sasa jamii kushirikiana na serikali kuwabaini watu wanaojihusisha na uvuvi haramu kwa kuwa wanaishi katika maeneo wanayofahamika, ili serikali ichukue hatua na kwamba wizara itaendelea kutoa elimu

juu ya athari ya uvuvi haramu kwa jamii na taifa kwa ujumla.

Siku moja kabla ya kuanza ziara ya kikazi mkoani Simiyu, Ndaki wakati akihitimisha ziara ya siku mbili mkoani Mwanza aliefika katika Kijiji cha Kitongosima kilichopo Wilaya ya Magu, mkoani humo na kuzungumza na jamii ya wavuvi na kuwasisitiza waanze kufuga samaki kupitia njia za vizimba na mabwawa, ili kujiongezea kipato na kuongeza kuwa mahitaji ya soko la samaki kwa sasa ni kubwa.

Mhe. Ndaki alimwagiza Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi, anayeshughulikia Uvuvi, Dk. Rashid Tamatamah, kuhakikisha anaanzisha utaratibu wa kuwepo kwa kizimba cha mafunzo kwa ajili ya kufugia samaki na kuhakikisha wataalamu kutoka wizarani wanafika katika kijiji hicho kuwafundisha wananchi namna ya kufuga na kulisha samaki, ili jamii ya hapo iweze kupata mapato kupitia mazao ya uvuvi.

Wafugaji watakiwa kuogesha mifugo

Na Mwandishi Wetu

WAFUGAJI wameshauriwa kuogesha mifugo yao ili kupambana na magonjwa na kuondoa kizuizi kwa nchi kuuza nyama nje kutokana na viwanda vya kuchinja mifugo na kuchakata nyama kutopata mifugo bora.

Akizungumza katika kijiji cha Kinango, wilaya ya Magu, mkoani Mwanza jana wakati akishuhudia uogeshaji mifugo ili kudhibiti magonjwa mbalimbali, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki alisema mifugo mingi iki-

wamo ng'ombe ikitunzwa vizuri inaweza kuingiza fedha nyingi ikiwamo za kigeni.

"Mifugo iogeshwe kwa kufuata taratibu na utaalamu ili kuiongezea nyama ubora."

"Nchi yetu tuna ng'ombe wengi sana lakini wengi siyo bora kama inavyotakiwa sasa tunatakiwa kutoka kuwa na ng'ombe wengi tu bali tuwe na ng'ombe walio bora."

"Tukiwa na ng'ombe wengi wasio bora hawatu-

saidii sana katika maisha yetu kwa sababu lengo la

kuwa na ng'ombe ni ili atupe nyama, maziwa na kipato sasa tufikirie kuwa na ng'ombe bora na moja ya njia ya kuwa na ng'ombe bora ni hii ya kuwao-gesha," alisema.

Ndaki akiwa ameambatana na Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Pauline Gekul katika ziara hiyo alisema njia nyingine ya kuwa na ng'ombe bora ni wafugaji kuhakikisha mifugo yao inapata malisho bora.

Kaimu Msajili wa Bodi ya Nyama Tanzania

(TMB), Iman Sichalwe aliwaeleza wafugaji kuwa kuogesha mifugo kudhibiti magonjwa ni muhimu kwani unaboresha afya ya mfugo ikiwamo nyama na ngozi hivyo kuvifanya viwanda kupata malighafi nzuri na kuwaongezea vipato wananchi kwa kupata masoko ya kuuza mifugo yao.

"Serikali pia itapata fedha kupitia tozo mbalimbali pamoja na upatikanaji wa fedha za kigeni na hili litawezekana endapo mifugo haitaathiriwa na magonjwa ili kupata nyama bora na kutengeneza bidhaa zitokanazo na ngozi bora," alisema Sichalwe.

kuzungumza na wajumbe wa

jumu miundombinu ya TTCL

(TCRA) kufanya utafiti na

ofisini.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki (kushoto) na Naibu Waziri wa wizara hiyo, Pauline Gekul wakipatiwa maelezo na Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Uvuvi, Dk Rashid Tamatamah, namna ya kufuga samaki kwa njia ya vizimba wakati waziri huyo alipotembelea Kijiji cha Kitongosima Wilaya ya Magu Mkoani Mwanza, kujionea namna mwekezaji Shamba la Konga anavyofuga samaki kupitia vizimba ndani ya Ziwa Victoria. (Picha na Wizara ya Mifugo na Uvuvi).

Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Prof. Hezron Nonga akimuonyesha Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Pauline Gekui (kushoto) kifaa cha kuhifadhi mbegu za uzazi za ng'ombe alipokuwa katika ziara ya kikazi kwenye Kituo cha Taifa cha Uhimilishaji Mifugo (NAIC) jijini Arusha. (Na Mwakilishi Wetu)

Naibu waziri alivyojipanga kuchochea maendeleo sekta za mifugo, uvuvi nchini

Na Mbaraka Kambona

■ ■ ■ "HATUTAVUMILIA jambo hili liendeleo, sisi kama wizara tumesema ni lazima tupate muarabaini wa uvuvi haramu, lakini na nyirizi wavuvi muwe tayari kutoa ushikano kwa serikali, ili uvuvi haramu ukomeshwe mara moja," alisema Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Pauline Gekui wakati akizungumza na wavuvi mkoani Manyara alikofanya ziara ya kikazi.

Alitaka wasiojijitisha na uvuvi usioingatia sheria na taratibu washe mara moja, sababu serikali hatakuwa na huruma kwa watazokamaliwa.

Naibu waziri Pauline, kuhusu operesheni iliyopita ya kupambana dhidi ya uvuvi haramu, iliyogharimu kutibu shabari 1.2, alisema kuwa ni jambo ambalo haiyumiliki, na hivyo alitaka wavuvi wote ushikano kwa serikali ili kukomesha vito vito hivyo.

Alisema kuwa, uvuvi haramu ukikomeshwa itasaidia kuokoa majazila ya samaki na kuongeza idadi ya samaki kwenye maziwa na maeneo mengine.

Naibu waziri Pauline alisema kuwa kupambana cha serikali kwa sasa ni kumareha ufuga wa vumbema kwa kutuma vumba na mabwawa, hatua ambayo alisema kwamba ikisimamiwa vuvu itaongeza agri kwa wananchi, kupunguza umetani na kuchochia uchumi wa taifa letu.

"Niwombe wakurugenzi na viongozi wengine wa halmashauri, wanahitaji uwetazano kwenye zile asilima kumi zinazotolewa na serikali kwa viza, wanaoika na wakamama, badala ya kuwapa mikotoni, wabanyu usafiri.

"Ili kuja umuji wa mabwawa ungharimu kiasi gani, ili wanaoigao mabwawa ya kufuga samaki, na tukiwaza kutanya hivyo

tutakuwa tumepunguza tatizo la ajira," naibu waziri Pauline alisema.

KULIPA KODI
Naibu waziri Pauline aliwaga wakurugenzi wa halmashauri na maafisawu waweende wawu wote na kuhakikisha kwamba wanalipa leseni za uvuvi, ili kuzaa upotevu wa mapato na kukaza pato la serikali.

"Hii itelekezwa haraka, kila mtu ajikie vizuri kulpa kodi ya serikali, lipeni kodi na mpatwe nsti za mashine za sinkroni kwa kutanya hivyo kutazua upotevu wa mapato ya serikali," alisema wazi.

"Tutahakikisha wavuvi wote wanakuwa na leseni kwa lengo la kutazua kero zinazowakabili, lakini wote wale ambao hawana leseni waweze kulata leseni, ili serikali iweze kuwatambua na kupata mapato kupita shughuli za uvuvi."

AAGIZA WAKURUGENZI
Naibu Waziri Gekui alitaka wakurugenzi wa halmashauri zote nchini watekeleze waraka ya mwaka 2002, ambayo inaeleza kutenga asilima 15 ya mapato yanayotokana na shughuli za sekta za mifugo na uvuvi na kupongeza kwenye sekta hizo ili kuboresha shughuli zake.

Alisema kuwa mwaka 2002 serikali ilitoa waraka ambayo inaeleza kwamba halmashauri zote nchini zihakikisho mapato yanayopatikana kutokana na shughuli za sekta za mifugo na uvuvi asilima 15 zake zinatungwa na kujadishwa kwenye sekta hizo, ili kuboresha huduma kwa mifugo, ikiwemo ukarabwaji mjafto, minada na kununua chanjo za mifugo.

"Wakurugenzi rejenti huo waraka ambao unadumu mpaka mwaka 2025, ili mwalimu kama ulivyoigiza na tukitanya hivyo itasaidia kuboresha huduma za

mifugo yetu na tupate mazo bora yanayotokana na mifugo hiyo," alisema.

Aliendelea kusema kuwa, mundombu mingi ya kuhuduma mifugo imechoka, akitoa mtano mmoja ya kuza ng'ombe kwamba, mingi hana uzo na mifugo inazwa katika maeneo ya wazi, jambo ambalo huchangia upotevu wa mapato ya halmashauri.

"Nasi katika halmashauri zetu mara nyingi ledha huwa hazitoshi lakini ni muhimu kuenga nidhamu ya matumizi ya fedha na tukitanya hivyo itakuwa rahisi kutenga hro pesa, ili kuboresha sekta za mifugo na uvuvi hivyo niagiza baada ya kutoka hapa tukafikeleze hili, anasema zaidi naibu waziri huyo.

Pia alisema kuwa, muelekeo wa serikali kwa sasa ni kuhakikisha kwamba majesho yanaborehwa, minada zinakarabatiwa, na chanjo zinapatikana kwa urahisi, ili wananchi wanaofuga washangaze kupata huduma kwa ajili ya shughulimubata za kazi zao.

Alitaka maafisawu watahikisho kuwa wanasimama vyema ukusanyaji maduhuli ya serikali, ili kuzaa upotevu wa mapato, sababu makusanyo yakikwa mazuri na huduma za mifugo zitaborehwa.

WAWKEZAJI WAJOMBA SERIKALI

Mkurugenzi wa Kiwanda cha Elys Food Overseas cha kuchakata maza ya mifugo, Shabir Viree, amesema serikali inagazie uwezekano wa kupita upya na kupunguza kodi na loo za mifugo, ili waweze kushindana vyema kabla soko la kimataifa, pamoja na nchi yari za Ethiopia, Kenya, Somalia na Uganda ambazo kodi zao ni ndogo, na zinawezesha waditu wao kununua na kuzaa mifugo pamoja na maza yake kwa bei zenye tija.

Akizungumza wakati naibu waziri Pauline alipotembelea kiwanda kwao kuona shughuli zinazofanywa kwenye kiwanda hicho cha kuchakata maza ya mifugo kilichopo Kiji cha Namanga Mpakan wilayani Longido mkoani Arusha, Viree alisema kuwa kwa sasa wanalpa kodi zisopungua tano kabla ya kusafisha maza ya mifugo nje ya nchi.

Viree alisema kuwa, kutokana na jambo hili, imekuwa wanashindwa kushindana vizuri kwenye masoko, sababu ya bei yao kuwa kubwa, kutokana na kodi wanazoiipa hapa nchini kuwa changamoto.

"Changamoto inayotukabili sisi ni kodi, tunalpa kodi zisopungua 5, tunalpa kodi kwa wazi ya kimo shingiro 50 kwa kilo, bodi ya nyama tunalpa asilima 1 ya thamani, BAKWATA tunalpa kwa ajili ya Kibali cha Halali.

Tunalpa kodi kwa vibali vingine, na tunalpa asilima 0.1 ya kodi ya mionzi, kila hatua tunalpa kodi ambazo kusama ukweli zinatunanya tushindwe kushindana na nchi jirani ambazo kodi zao ni ndogo, alitafuta Viree.

Alisema kuwa, changamoto nyingine wanayokutana nayo ni kutopatikana kwa wanyama kama malighafi katika kiwanda hicho huku akiomba serikali kuwasaidia, ili waweze kupata Wanyama wengi, ili kiwanda kwe na uhakika wa malighafi.

Mkurugenzi huyo alisema kuwa, kama hai itaendelea hivyo, jendeshaji wa kiwanda hicho itakuwa ni mgumu, kwa sababu walashindwa kushindana kwenye soko la ndani na hata nje, huku akitaja kwamba lengo la kiwanda hicho ni kutoa ajira kwa Wabarania wasiopungua 150.

APONGEZA WAWKEZAJI

Naibu waziri Pauline aliwapongeza wawokezaji kwa

jitihada kubwa wanazofanya kuweza kwenye viwanda, kwani vinatekeleza azma ya Rais, Dkt. John Magufuli ya kuona Tanzania inakuwa nchi ya viwanda, huku akwihakikisha changamoto zao amechukua na zitalanywa kaji.

"Nakugiza katibu mkuu Prof. Gabriel uunde timu itakayokuja kutatilia, ili kubaini hizo changamoto zote ikiwemo kwa nini wafugaji wanapeleka mifugo yao kuza nje ya nchi na taarifa hiyo itufike hantiki ili tuweze kushauri serikali kutabua changamoto hizo mapema," alisema naibu waziri Pauline.

Pia, alimugiza Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mfugo), Prof. Elisante Ole Gabriel, kwamba aingaiji na namna paji Kijipuiji ya Ranchizi Taifa (NARCC) itawaza kusaidia kutabua changamoto ya upatikaji wa malighafi katika kiwanda hicho.

Hii kiwanda ni lazima tukinde, tufanye kila linatowezekana kukilinda kiwanda hili, ikiwemo kutoa elimu kwa wafugaji kuja uwepo wa kiwanda hili na taifa zake.

Ili waweze kuja kumbe wanaweza kuza ng'ombe wao hapahapa nchini bila kukumbilia nchi nyingine," alisema.

Aidha, alisema kuwa wizara itaendelea kuwawezesha wafugaji kupita vuvu vya uhimilishaji hapa nchini kuwapatia mbegu bora zitakazowasaidia kupita ng'ombe wazuri watakapo wawezesha kupata kipato kizi kupita viwanda vinavyochakata maza ya mifugo nchini.

Tangu kiwanda hicho kizae kutanya kazi mazi mwi iliyopita, wameshachinja mbuzi zaidi ya 7,000, na wamehajarua kupata masoko ya kimataifa Uarabuni kwenye nchi za Oman na Saudi Arabia, na wanaendelea kutatilia soko nchini China.

UVUVI NA UFUGAJI

Serikali kuanzisha kituo kimoja tozo za mifugo, uvuvi

Johari Shani, Mwananchi
mwananchipapers@mwananchi.co.tz

Busega. Ili kuongeza tija na kumnufaisha zaidi mwananchi, Serikali imesema inaangalia namna ya kuwa na kituo kimoja cha kulipia tozo zote za mazao ya mifugo na uvuvi pamoja na kuziondoa tozo zinazokwamisha maendeleo ya sekta hizo.

Akizungumza juzi na baadhi ya wavuvi wa Kata ya Nyamikoma wilayani hapa, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki amesema wataziondoa tozo ambazo si rafiki kwa wawekezaji, wafanyabiashara na wafugaji na wavuvi wadogo ili mchango wa sekta za mifugo na uvuvi uongezeke kwenye pato la Taifa.

"Tutaziangalia tozo zote na baadhi mmeshazitaja zikiwamo za kusafirisha mazao ya mifugo na uvuvi nje ya nchi, na tunatafuta namna ya kuwa na kituo kimoja cha kulipia hizi tozo zote," alise-

TAARIFA ZAIDI

Mchango wa sekta ya mifugo na uvuvi kwenye pato la Taifa ni chini ya asilimia saba hivyo Serikali inaweka mikakati ya kukuza mchango wake kwa kutambua fursa nyingi zilizopo eneo hilo.

ma Ndaki.

Waziri huyo ambaye alifuatana na naibu wake, Pauline Gekul alisema tozo rafiki zitasaidia kukuza sekta za mifugo na uvuvi kwani watu wengi watahawishika kuwekeza hivyo kuongeza pato la Taifa.

Ahitimisha ziara yake mkoani

Mwanza, siku moja kabla hajaanza mkoani Simiyu, Ndaki aliwasisitiza wavuvi kuanza kufuga samaki kwa kutumia mabwawa na vizimba ili kujiongezea kipato. Alitoa ushauri huo alipozungumza na wavuvi wa Kijiji cha Kitongosima kilichopo Wilaya ya Magu.

Alimwagiza katibu mkuu wa uvuvi, Dk Rashid Tamatamah kuhakikisha anaanzisha kizimba cha mafunzo katika kijiji hicho na wataalamu wa wizara wanaenda kuwafundisha namna ya kufuga na kulisha samaki ili jamii inufaike zaidi na mazao ya uvuvi.

Aliagiza hayo baada ya kutembelea vizimba vinavyomilikiwa na Shamba la Konga na kufurahishwa na namna mwekezaji katika kijiji hicho anavyofuga samaki ndani ya Ziwa Victoria.

Kwa upande wake, Gekul aliwaasa kujihusisha na uvuvi haramu kwani wizara haitawafumbia macho.

Tozo zisizo rafiki kukuza sekta ya mifugo na uvuvi kuondolewa

Na Edward Kondela, Simiyu

■■SERIKALI imesema inatafuta namna ya kuwa na kituo kimoja cha kulipia tozo zote za mazao ya mifugo na uvuvi pamoja na kuondoa tozo ambazo zinakwamisha sekta hizo zisikue.

Akuzungumza jana na baadhi ya wavuvi katika Kata ya Nyamikoma, iliyopo Wilaya ya Busega Mkoani Simiyu, wakati wa ziara yake ya siku moja mkoani humo, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki alisema wizara itaangalia tozo ambazo zitakuwa rafiki kwa wawekezaji, wafanyabiashara pamoja na wafugaji na wavuvi wa hali ya chini ili kuhakikisha sekta za mifugo na uvuvi zinachangia kwa

sehemu kubwa pato la taifa.

"Tutaenda kuangalia ni tozo zipi na baadhi tayari mimeshazitaja zikiwemo za kusafirisha mazao ya mifugo na uvuvi nje ya nchi halafu tunatafuta namna ya kuwa na kituo kimoja cha kulipia hizi tozo zote," alisema Ndaki.

Waziri Ndaki ambaye amefuatana na Naibu Waziri wa wizara hiyo, Pauline Gekul aliongeza kuwa uwepo wa tozo ambazo zitakuwa rafiki katika kukuza sekta za mifugo na uvuvi kutasababisha watu wengi kuwekeza katika sekta hizo na kuongeza pato la taifa kwa kuwa shughuli za kuchumi zitaongezeka.

Kwa upande wake Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Pauline Gekul aliendelea kuisisitiza kuwa watu wanaondelea kujihusisha na uvuvi haramu kuacha mara moja vitendo hivyo kwa kuwa wizara haitafumbia macho ambao bado hawataki kuacha kuharibu mazao ya uvuvi kupitia vitendo hivyo.

Alisema ni wakati sasa jamii kushinkiana na serikali kuwabaini watu wanaojihusisha na uvuvi haramu kwa kuwa wanaishi katika maeneo wanayofahamika ili serikali ichukue hatua na kwamba Wizara ya Mifugo na Uvuvi itazidi kutoa elimu juu ya athari ya uvuvi haramu kwa jamii na taifa kwa ujumla.

Siku moja kabla ya kuanza ziara ya kikazi Mkoani Simiyu, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki wakati alihitimisha ziara ya siku mbili Mkoani Mwanza amefika katika Kijiji cha Kitongosima kilichopo Wilaya ya Magu mkoani humo na kuzungumza na jamii ya wavuvi na kuwasisitiza waanze kufuga samaki kupitia njia za vizimba na mabwawa ili kujiongeza kipato na kuongeza kuwa mahitaji ya soko la samaki kwa sasa ni makubwa.

Ndaki alimuagiza Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Uvuvi, Dkt. Rashid Tamatamah kuhakikisha anazishia

utaratibu wa kuwepo kwa kizimba cha mafunzo kwa ajili ya kufugia samaki na kuhakikisha wataalamu kutoka wizarani wanafika katika kijiji hicho kuwafundisha wananchi namna ya kufuga na kulisha samaki ili jamii ya hapo iweze kupata mapato kupitia mazao ya uvuvi.

Waziri Ndaki alibainisha hayo baada ya kutembelea vizimba vya kufugia samaki katika kijiji hicho vinavyomilikiwa na Shamba la Konga na kulurahishwa na namna mwekezaji anavyofuga samaki kwa wingi kwa njia ya vizimba ndani ya Ziwa Victoria kwa kuwa ni sera ya serikali kuhakikisha katika kipindi cha miaka mitano ajira zaidi ya elfu arobaini na tano zinapatikana kupitia ufugaji wa samaki.

Katika kuhakikisha wananchi wa Kijiji cha Kitongosima wananufaika kupitia ufugaji wa samaki Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Magu

Lutengano Mwalwiba aliwataka wanakijiji hao kujiunga katika ushinka ili halmashauri hiyo iweze kuwakopesha fedha kwa ajili ya shughuli za uvuvi.

Naye Mwenyekiti wa Chama cha Wafuga Samaki Ziwa Victoria, Cyprian Matembo amemuomba Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mashimba Ndaki kuangalia namna wizara inavyoweza kuwasaidia kupata vyakula vya samaki kwa bei nafuu kwa kuwa kwa sasa vyakula vingi vimekuwa vikiagizwa kutoka nje ya nchi na kuongeza gharama za uzalishaji.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki jana alihitimisha ziara ya kikazi katika mikoa mitatu ya Kanda ya Ziwa kwenye Mkoa wa Shinyanga, baada ya kufanya ziara kwenye mikoa ya Mwanza na Simiyu, akiambatana na Naibu Waziri wa wizara hiyo Pauline Gekul.

Mradi wa maji Kirando wafikia hatua za mwisho

Na Mwandishi Wetu, Rukwa

■■WANANCHI zaidi ya 7000 wa vijiji vya Kirando na Katete katika Halmashauri ya Wilaya ya Nkasi mkoani Rukwa wataanza kupata huduma ya majisafi na salama baada ya siku 60 kuanzia sasa ambapo mradi wa maji wa Kirando ambao umefikia asilimia 85 ya ujenzi kukamilishwa.

Mradi wa maji wa Kirando unatekelezwa na Serikali kwa kutumia wataalam wa Wizara ya Maji kwa utaratibu wa force account kupitia Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Sumbawanga (SUWASA) na hadi sasa ujenzi wake umetumia kiasi cha shilingi bilioni 1.5

Mhandisi Anna Kavuruga wa SUWASA akiongea na watendaji wa Mfuko wa Maji alisema kazi ya utekelezaji wa mradi imehusisha pamoja na mengine, ujenzi wa chanzo, ujenzi wa jengo la pampu na kutunga pampu, na ujenzi wa vituo vya kutra hukumu za maji.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki (wa kwanza kushoto) akifuatiwa na Naibu Waziri wa wizara hiyo, Pauline Gekul wakipatiwa maelezo na Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Uvuvi, Dkt. Rashid Tamatamah namna ya kufuga samaki kwa njia ya vizimba wakati wa ziara ya kikazi ya Waziri Ndaki katika Kijiji cha Kitongosima kilichopo Wilaya ya Magu mkoani Mwanza, kujiongea namna mwekezaji Shamba la Konga anavyofuga samaki kupitia vizimba ndani ya Ziwa Victoria. (Picha na Edward Kondela)

Wafugaji watakiwa kuogesha mifugo

Na Mwandishi Wetu

WAFUGAJI wameshauriwa kuogesha mifugo yao ili kupambana na magonjwa na kuondoa kizuizi kwa nchi kuuza nyama nje kutokana na viwanda vya kuchinja mifugo na kuchakata nyama kutopata mifugo bora.

Akizungumza katika kijiji cha Kinango, wilaya ya Magu, mkoani Mwanza jana wakati akishuhudia uogeshaji mifugo ili kudhibiti magonjwa mbalimbali, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki alisema mifugo mingi iki-

wamo ng'ombe ikitunzwa vizuri inaweza kuingiza fedha nyingi ikiwamo za kigeni.

"Mifugo iogeshwe kwa kufuata taratibu na utaalumu ili kuiongezea nyama ubora."

"Nchi yetu tuna ng'ombe wengi sana lakini wengi siyo bora kama inavyotakiwa sasa tunatakiwa kutoka kuwa na ng'ombe wengi tu bali tuwe na ng'ombe walio bora."

"Tukiwa na ng'ombe wengi wasio bora hawatu-

saidii sana katika maisha yetu kwa sababu lengo la

kuwa na ng'ombe ni ili atupe nyama, maziwa na kipato sasa tufikirie kuwa na ng'ombe bora na moja ya njia ya kuwa na ng'ombe bora ni hii ya kuwogesha," alisema.

Ndaki akiwa ameambatana na Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Pauline Gekul katika ziara hiyo alisema njia nyingine ya kuwa na ng'ombe bora ni wafugaji kuhakikisha mifugo yao inapata malisho bora.

Kaimu Msajili wa Bodi ya Nyama Tanzania

(TMB), Iman Sucholwe aliwaeleza wafugaji kuwa kuogesha mifugo kudhibiti magonjwa ni muhimu kwani unaboresha afya ya mifugo ikiwamo nyama na ngozi hivyo kuvifara viwanda kupata malisho nzuri na kuwaongeze vipato wananchi kwakupata masoko ya kumifugo yao.

"Serikali pia ita ha kupitia tozo m pamoja na upatik fedha za kigeni r awezekana end haitaathiriwa r jwa ili kupata na kutengene zitokanazo r alisema Sick

— Wanakijiji waomba kujengewa baraba